

Právny odbor: Civilné právo
Predmet sporu: odmena za zlepšovací návrh
16C/29/1991
6Co/451/2005

R o z s u d o k

Okresný súd Bratislava II v konaní pred samosudkyňou JUDr. Alenou Svetlovskou v právnej veci navrhovateľa: B. B., B. X, B., zastúpený M.. V. G., H. XX, . B., proti odporcovi: S., a. s., V. H., B., o vyplatenie odmeny za zlepšovací návrh

r o z h o d o l :

Súd návrh z a m i e t a.

Navrhovateľ je p o v i n ý zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 300, - Sk do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom zo dňa 21. 1. 1991 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu k zaplateniu istiny 33.584, - Sk z titulu odmeny za využitie zlepšovacieho návrhu. V priebehu konania navrhovateľ zoberal návrh v časti istiny 3.964, - Sk späť, preto súd konanie v tejto časti zastavil.

Obvodný súd Bratislava 2 rozsudkom zo dňa 21. 3. 1994 návrh zamietol a navrhovateľa zaviazal povinnosťou zaplatiť odporcovi náhradu trov konania v sume 300, - Sk.

Odvolací Mestský súd Bratislava uznesením č. 12 Co 263/94 zo dňa 23. 12. 1994 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a s tým, že bude potrebné doplniť vykonané dokazovanie prihláškou zlepšovacieho návrhu č. 268/75a a č. 259/84, vypočuť svedkov I.. A. B. a M. F..

V predmetnej veci súd doplnil dokazovanie v zmysle pokynov odvolacieho súdu, zabezpečil prihlášku zlepšovacieho návrhu č. 268/75a, vypočul svedkov I.. A. B. a I.. I. D. a dospel k totožnému skutkovému stavu.

Navrhovateľ sa svojím návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu k zaplateniu istiny 33.584, - Sk z titulu odmeny za využitie zlepšovacieho návrhu. Svoj návrh odôvodnil tým, že odporca využíval jeho zlepšovací návrh po dobu 10 mesiacov v roku 1987, pričom počas tejto doby sa zregranulovalo 55.500 kg granulátu. Z jedného kilogramu vznikol spoločenský prospech cca 9, - Sk.

Odporca navrhol návrh ako nedôvodný zamietnuť, nakoľko organizácia vydala zákaz regranulácie odpadu, pričom navrhovateľ o tomto zákaze vedel a napriek tomu začal svojvoľne s regranuláciou odpadu.

Navrhovateľ podal dňa 13. 6. 1985 prihlášku zlepšovacieho návrhu "R. M. G.", pričom organizácia listom zo dňa 14. 11. 1985 rozhodla o zamietnutí zlepšovacieho návrhu. Navrhovateľ listom zo dňa 13. 12. 1985 v zmysle § 72 zákona č. 84/72 Zb. požiadal o preskúmanie rozhodnutia organizácie. Organizácia odporcu bez postúpenia veci nadriadenému orgánu oznámila listom navrhovateľovi, že zotráva na zamietavom stanovisku.

Dňa 17. 7. 1990 bolo kladne rozhodnuté o prihláške zlepšovacieho návrhu č. 240/85a a v ten istý deň bol navrhovateľovi vydaný zlepšovací preukaz. Keďže organizácia odporcu navrhovateľovi nevyplatila odmenu za využitie zlepšovacieho návrhu, navrhovateľ žiadal, aby odporca postúpil vec Obvodnému súdu Bratislava 2 s tým, aby súd rozhodol o odmene z titulu využitia zlepšovacieho návrhu.

Odporca s návrhom navrhovateľa nesúhlasil, dôvodil tým, že problematika spracovania neštandardného granulátu je komplexne riešená v rámci know - how, ktorú organizácia odporcu odkúpila spolu so základnou licenciou od zahraničného licenzora. Vzhľadom na náročnosť sortimentu výroby (vláknarské a fóliové typy) a zvýšené kvalitatívne problémy výroby, regranulácia odpadového materiálu nebola povolená. Problematiku manipulácie s odpadovým materiálom riešil jednak trvalý príkaz hlavného majstra P 343 zo dňa 27. 6. 1984, ako i trvalý príkaz hlavného majstra zo dňa 3. 1. 1987. Oba tieto príkazy obsahovali jednoznačné pokyny, ako je potrebné postupovať pri manipulácii s odpadovým granulátom. Postup, ktorý navrhovateľ navrhoval a ktorý i sám svojvoľne aplikoval od decembra 1986 do novembra 1987 je v rozpore s uvedenými príkazmi hlavného majstra. Nakoľko regranulácia odpadového materiálu nebola povolená a existovali pracovné príkazy, upravujúce postup pri manipulácii s odpadovým granulátom, neexistoval v organizácii problém výroby košov na zber odpadového granulátu a ani problém jeho sušenia.

Svedok I.. A. B. vo svojej výpovedi uviedol, že začiatkom roku 1984 spoločne s kolegom I.. M. F. podali zlepšovacie návrh na využitie odpadového polypropylénového granulátu jeho spätným návratom do technológie po jeho predchádzajúcom upravení a to vyčistením a usušením. Pred odskúšaním zlepšovacieho návrhu bolo potrebné vyrobiť vozíky, do ktorých sa granulát dával. Vozíky sa postavili nad dúchadlo, kde fúkal vzduch a presušoval mokrý granulát. Po presušení sa granulát premiestňoval na iné podlažie, kde sa nasýpal do násypky. Zlepšovacie návrh bol zamietnutý.. asi v roku 1985 až 1986. Podstata jeho zlepšovacieho návrhu spočívala v tom, že dovtedy sa odpadový granulát skladoval na vlečkách a predával sa ako odpadový materiál, pričom podľa jeho zlepšovacieho návrhu sa po presušení granulátu a jeho navrátení do výrobného procesu stala z neho opäť kvalitná surovina. Odpadový granulát bolo potrebné sušiť, lebo vychádzal z odvodnej sekačky a niesol so sebou vlhkosť, preto bolo potrebné vyrobiť vozíky na jeho sušenie. V tom čase sa objavovali i reklamácie zo závodu polypropylénu C., ktorí reklamovali nevyhovujúce parametre a je možné, že tieto nevyhovujúce parametre mohli byť i z dôvodu vlhkosti granulátu.

Znalec I.. P. B. v záveroch svojho znaleckého posudku, ktorý bol vo veci vypracovaný skonštatoval, že sušenie mokrého mimorozmerného granulátu v mase, v ktorej bola uložená v sude je mimoriadne obtiažne a nedáva záruky pre kvalitné dosušenie. Hodnotenie mokrosti resp. suchosti bolo subjektívne a nebol vypracovaný postup pre objektívne zhodnotenie stupňa vysušenia mimorozmerného granulátu. Z technologického hľadiska odporučil zlepšovacie návrh zamietnuť.

Dňa 23. 7. 1975 bola pod č. 268/75a podaná prihláška zlepšovacieho návrhu preprava mimorozmerných granúl od riediaceho sita do násypky granulátora - granulácia PP, ktorého autorom bol L. Č.. Riešenie spočívalo v tom, že granulát by sa zberal v zásobníku pod triediacim sitom, odkiaľ by sa pneumaticky dopravoval do zásobníku nad násypku extrúdera. Zásobník by bol vybavený cyklónom, kde by sa vzduch použitý na prepravu uvoľňoval.

V organizácii bola podaná i prihláška zlepšovacieho návrhu č. 259/84a, ktorý bol dňa 9. 7. 1985 prijatý ku skúškam, predmetnou prihláškou v súčasnej dobe odporca už nedisponuje. Zlepšovacie návrh č. 259/84a taktiež riešil problematiku regranulácie mimorozmerného granulátu, ktorý sa mal sušiť vo vozíkoch v sušiarňi.

Podľa § 58 ods. 1 zákona č. 84/72 Zb. zlepšovacím návrhom je konkrétne vyriešenie výrobné - technického, technicko - organizačného alebo organizačno - hospodárskeho problému organizácie, ktoré je v tejto organizácii nové a ktorého využitie prináša spoločenský prospech.

Podľa § 59 ods. 1 zákona č. 84/72 Zb. návrh je v organizácii nový, ak pred podaním prihlášky a/ neuskutočnili sa preukázateľné prípravy, ktoré priamo smerujú k využívaniu riešenia zhodného s predmetom prihlášky zlepšovacieho návrhu, b/ nebolo zhodné riešenie obsiahnuté v záväzných predpisoch alebo príkazoch (ako napr. v technických normách, inštrukciách).

S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vykonaného dokazovanie dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný a nemá oporu v zákone. V konaní o odmenu za využitie zlepšovacieho návrhu súd nie je viazaný rozhodnutím organizácie o prihláške zlepšovacieho návrhu,

ale posúdi sám otázku, či riešenie spĺňa podmienky zlepšovacieho návrhu v zmysle ustanovenia § 58 a nasl. Zákona č. 84/72 Zb. Súd preto ako predbežnú otázku riešil otázku, či riešenie, ktoré je predmetom prihlášky zlepšovacieho návrhu spĺňa znaky zlepšovacieho návrhu. Aby určité riešenie mohlo byť považované za zlepšovací návrh, je v zmysle ustanovenia § 58 ods. 1 zákona č. 84/72 Zb. okrem iného potrebné, aby išlo o konkrétne vyriešenie výrobné - technické, technicko - organizačné alebo organizačno - hospodárskeho problému organizácie. Pokiaľ ide o zlepšovací návrh je potrebné preskúmať existenciu všetkých jeho pojmových znakov vrátane existencie vlastnej tvorivej práce. Za zlepšovací návrh možno považovať iba riešenie, ktoré bolo urobené vlastnou tvorivou prácou alebo ktoré síce bolo prevzaté z odbornej literatúry alebo praxe inej organizácie, ale ktoré bolo tvorivým spôsobom prispôbené podmienkam príslušnej organizácie.

Súd mal v konaní za preukázanú skutočnosť, že regranuláciou mimorozmerného granulátu sa v organizácii pred podaním prihlášky zlepšovacieho návrhu navrhovateľa zaoberali minimálne dva zlepšovacie návrhy a to zlepšovací návrh č. 268/75a a č. 259/84a, ktorý bol i prijatý na odskúšanie. Danú skutočnosť potvrdil vo svojej výpovedi i svedok I. A. B., ktorý potvrdil, že podali prihlášku zlepšovacieho návrhu, predmetom ktorej bolo využitie odpadového polypropylénového granulátu jeho spätným návratom do technológie po jeho vyčistení a usušení, pričom sušenie prebiehalo vo vozíkoch v sušiarňi. Z uvedeného dôvodu i odporca zamietol zlepšovací návrh č. 240/85a, nakoľko nemal právo priority. S poukazom na vyššie uvedené dospel súd k záveru, že zlepšovací návrh navrhovateľa nespĺňa jeden z hlavných znakov zlepšovacieho návrhu a to novosť v rámci organizácie.

Súd taktiež dospel k záveru, že predmet prihlášky zlepšovacieho návrhu č. 259/84a a predmet prihlášky zlepšovacieho návrhu navrhovateľa je zhodným riešením, pričom prihláška zlepšovacieho návrhu č. 259/84a navrhovala sušenie granulátu vo vozíkoch a prihláška navrhovateľa navrhovala sušenie granulátu v košoch. Súd preskúmal existenciu všetkých pojmových znakov zlepšovacieho návrhu vrátane existencie vlastnej tvorivej práce, pričom dospel k záveru, že riešenie uvedené v prihláške navrhovateľa neobsahuje znak tvorivosti, ale v danom prípade išlo o mechanické prevzatie práce iných.

Keďže súd ako predbežnú otázku riešil otázku, či riešenie, ktoré je predmetom prihlášky zlepšovacieho návrhu spĺňa znaky zlepšovacieho návrhu a dospel k záveru, že riešenie nespĺňa znaky zlepšovacieho návrhu, návrh navrhovateľa o vyplatenie odmeny za využitie zlepšovacieho návrhu zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému odporcovi priznal proti neúspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 300, - Sk (trovy znaleckého dokazovania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda dôvody odvolania môže odvolateľ

rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 205a ods. 1 O. s. p. skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nim preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 205a ods. 2 O. s. p. ustanovenie odseku 1 sa nepoužije v konaniach podľa odseku 120 ods. 2 o. s. p.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Okresný súd Bratislava II, dňa 19. 9. 2005

JUDr. Alena Svetlovská
predseda senátu

Za správnosť: Monika Hulimanová

Okresný súd Bratislava II

Za správnosť anonymizácie: Silvia Ježová